

Nr 201

Av herrar **Gezelius** och **Jansson** i Aspeboda, *angående förstärkning av Österbygdens vattendomstol.*

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade chefen för justitiedepartementet den 8 mars 1956 särskild utredningsman, lagmannen Nils Viklund, för att verkställa utredning om vattendomstolarnas organisation och därmed sammanhängande frågor.

Med åberopande av denna utredning föreslår Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition andra huvudtiteln riksdagen vissa förstärkningar av Norrbygdens och Mellanbygdens vattendomstolar. Däremot har Kungl. Maj:t icke funnit anledning biträda utredningsmannens förslag om en förstärkning av Österbygdens vattendomstol.

Anledningen härtill är att arbetsläget vid Österbygdens vattendomstol av justitieministern bedömts icke vara sådant att en omedelbar förstärkning vore oundgängligen nödvändig.

Utredningsmannen har å sin sida ansett att arbetsläget påkallar åtgärder redan omkring mitten av år 1957.

Departementschefen anser att man icke bör vidtaga någon förstärkning förrän klart framgår att en sådan är nödvändig, varför man f. n. bör ställa sig avvaktande.

Det faktiska läget för dagen är emellertid att arbetsbördan redan under 1957 kommer att för Österbygdens vattendomstol öka så väsentligt att handläggningen av mål om stora regleringsföretag inom domstolsområdet kommer att försvåras och fördröjas till avsevärt men för den för folkförsörjningen angelägna utbyggnaden av vattenkraften. Synnerligen angeläget är också för den enskilde sakägaren att få sina ersättningsanspråk prövade utan onödig tidsutdräkt.

Utredningsmannen anför i sitt yttrande följande.

3. *Österbygdens vattendomstol*

Enligt vad som upplysts av vattenrättsdomaren Schirén har denna domstol hittills — ehuru med någon svårighet — kunnat tillgodose sökandeparternas behov av domar inom tid, som är önskvärd med hänsyn till kraftproduktionen, men detta har möjliggjorts endast genom att man låtit vissa mål tills vidare lämnas obehandlade. Bland de mål, som fått tills vidare anstå, märkes främst det omfattande målet om utvidgad reglering av Siljan, vilket inkom till vattendomstolen år 1947 och däri akten för närvarande

omfattar 2 750 sidor. Det anses nu angeläget att detta mål så snart som möjligt blir föremål för domstolsbehandling och avgörande. Målet har intimt samband med ett mål om reglering av det uppströms i Österdalälven belägna s. k. Trängselmagasinet, vilket mål beräknas inkomma till domstolen under hösten 1956. Genom Trängselregleringen, vilken berör en omkring 7 mil lång dammsjö, avses skola skapas ett vattenmagasin om 700 milj. m³ med 25 meters regleringshöjd. Detta mål kan icke behandlas annat än parallellt med och under hänsynstagande till målet om Siljans reglering. Under år 1956 väntas även ansökan om reglering av Hedesundafjärden i nedre Dalälven, vilket företag väntas ge upphov till synnerligen omfattande skador. De stränder, som beröras av regleringen, ha uppgivits omfatta en sträcka av 30 mil, till stor del odlad bygd.

Enligt vattenrättsdomarens och vattenrättsingenjörernas bedömande komma enbart målen om reglering av Siljan, Trängselmagasinet och Hedesundafjärden att ge fullt arbete åt en domstolsavdelning under flera år framåt.

Det har i detta sammanhang också påpekats, att Ljusnans regleringsförening bedriver ett intensivt arbete för tillskapande av ett stort antal nya regleringsmagasin inom Ljusnans flodområde, att kraftverksförvaltningen vid Stora Kopparbergs Bergslags aktiebolag, som även hittills varit en av de största arbetsgivarna för vattendomstolen i vad angår mål om kraftverk och regleringar inom Dalälvens vattenområde, uppgivit, att vattendomstolens arbete torde under den närmaste tioårsperioden i fråga om dessa mål öka till fyra å fem gånger mot vad fallet varit under de senaste fem å tio åren, att antalet vattentäkts- och föroreningsmål ökat starkt under de sista åren samt att av dessa särskilt föroreningsmålen ofta fordra vidlyftiga och tidsödande teoretiska studier från ingenjörerna innan de kunna fatta ståndpunkt till den mångfald av nya frågor, som uppställer sig i dessa mål.

De sålunda nämnda ärendena, som enligt utredningsmannens antagande beräknades inkomma 1956, komma i stället att under innevarande budgetår anhängiggöras vid domstolen. Detta betyder att en förstärkning av Österbygdens vattendomstol är oundgängligen erforderlig, i allt fall från den 1 januari 1958.

Kostnaderna för ett genomförande av den av utredningsmannen föreslagna förstärkningen av Österbygdens vattendomstol synas enligt utredningsmannen uppgå till följande belopp:

Befattning	Lönesättning	Årlig kostnad
1 vattenrättsdomare (arvode)	Co14+2 508	37 020: —
2 vattenrättsingenjörer (arvoden) ..	Co14+1 200	71 424: —
1 bitr. vattenrättssekreterare	Cg27:27	20 340: —
1 extra kanslibitråde	Cg11:12	10 284: —
1 biträde i reglerad befordringsgång		8 628: —
		147 696: —

Beräknad kostnad för ½ budgetår $\frac{147\ 696}{2} = 73\ 848: —.$

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte *dels* besluta den förstärkning av Österbygdens vattendomstol som föreslagits av den av chefen för justitiedepartementet tillkallade särskilde utredningsmannen, *dels ock* anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 24 januari 1957

Birger Gezelius

Rob. L. Jansson
i Aspeboda

Nr 202

Av herrar **Edlund** och **Östlund**, *i anledning av Kungl. Maj:ts förslag dels om inrättande av två sändebudstjänster, dels om anslag till inventarier för vissa beskickningar, delegationer och konsulat.*

(Lika lydande med motion nr 169 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1957

Dag R. Edlund

Carl Östlund

Nr 203

Av herr **Andersson** i Ronneby **m. fl.**, *om inställande av eller uppskov med tidigare beslutad flyttning av hylsverkstaden vid örlogsvarvet i Karlskrona.*

(Lika lydande med motion nr 170 i Första kammaren)

Stockholm den 24 januari 1957

Thure Andersson
i Ronneby

Hans Wachtmeister

Eric Karlsson
i Olofström

Per A. Johnsson
i Kastanjegården

Thyra Löfqvist